

Jaarstukken 2022

20-10-2023

2.1.1 Wmo

Wmo staat voor Wet maatschappelijke ondersteuning. De Wmo heeft tot doel er voor te zorgen dat alle mensen kunnen meedoen in de samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dat geldt voor jonge en gezonde mensen, maar ook voor ouderen en mensen met een beperking.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt:

Speerpunt: Kwalitatieve goede zorg

Doelstelling	Maatwerk aanpak en snel handelen
Wat wilden we doen?	- Wmo-hulpvragen worden zoveel als mogelijk voor onze inwoners integraal met de andere onderdelen van het Sociaal Domein opgepakt. - De uitvoeringsorganisatie van Duo+ is goed toegerust om alle aanvragen binnen de gestelde termijnen te behandelen. - Cliëntondersteuning is beschikbaar voor iedereen met een ondersteuningsvraag. - Waar mogelijk worden algemene voorzieningen ontwikkeld die vrij toegankelijk zijn voor een brede doelgroep en als volwaardig alternatief voor maatwerkvoorzieningen. - Er is een sluitend aanbod van maatwerkvoorzieningen. Door invoering van een landelijke abonnementstarief Wmo (lage eigen bijdrage voor alle inkomensgroepen) en het feit dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen neemt de vraag naar maatwerkvoorzieningen toe. Om de keuzevrijheid te waarborgen wordt met meerdere aanbieders contracten afgesloten waarbij de gewenste kwaliteit tegen een reële prijs wordt ingekocht. - De maatwerkvoorziening Wmo-vervoer is alleen toegankelijk na indicatiestelling (vaststellen vervoersbeperkingen) door het Zorgadviespunt. Aanvullend op het Wmo-vervoer worden de mogelijkheden van een algemene voorziening voor vervoer met vrijwilligers onderzocht. - Voor maatwerkvoorzieningen betaalt de gebruiker een eigen bijdrage (abonnementstarief) welke gelijk is aan de door het Rijk vastgestelde wettelijk maximum. Deze eigen bijdragen is gelijk voor alle inkomensgroepen en bedraagt € 19 per maand. Deze lage eigen bijdrage leidt tot een toename van de vraag op maatwerkvoorzieningen en vermindering van de inkomsten uit eigen bijdragen.
Wat hebben we gedaan?	- Het Zorgadviespunt (ZAP) is het toegangspunt voor inwoners met een hulpvraag op het gebied van Jeugdhulp en Wmo. In 2022 is, samen met gemeente Uithoorn en Duo+, uitvoering gegeven aan het in 2021 opgestelde plan van aanpak om te komen tot een integrale werkwijze binnen het sociaal domein. - Cliëntondersteuning is beschikbaar voor iedereen met een ondersteuningsvraag. - In 2022 zijn twee inkooptrajecten gestart voor de contracten voor woningaanpassingen en begeleiding, dagbesteding en logeeropvang. Deze contracten dragen, samen met de lopende contracten, bij aan een sluitend aanbod van maatwerkvoorzieningen.
	- De uitvoeringsorganisatie van Duo+ is nog niet goed toegerust om alle aanvragen binnen de gestelde wettelijke termijnen te behandelen. Dit komt door de toegenomen ondersteuningsvragen. In 2022 is een verkort werkproces ontwikkeld om de inwoners sneller van dienst te kunnen zijn. Hierdoor kunnen onze inwoners sneller geholpen worden met de ondersteuningsvragen en is het voor de medewerkers van Duo+ minder belastend. De wachtlijsten zijn hiermee verkort, maar nog niet opgelost. - Aanvullend op de maatwerkvoorziening Wmo-vervoer zijn wij bezig met de voorbereidingen voor het opzetten van een algemene voorziening: de boodschappenplusbus. De Boodschappenplusbus is een vrijwillige vervoersdienst voor ouderen en mindervaliden, met een tweeledig doel: hulp bij het boodschappen doen en het voorkomen en tegengaan van eenzaamheid. De Boodschappenplusbus biedt vervoer en begeleiding aan iedereen die zich zonder hulp niet of nauwelijks buitenshuis kan begeven en dit binnen zijn/haar netwerk niet kan oplossen.

Doelstelling	Het bereik onder mantelzorgers vergroten
Wat wilden we doen?	- De inwoners van Duivendrecht kunnen gebruik maken van een inloopspreekuur in het Dorpshuis bij de nieuwe mantelzorgorganisatie. - Verbeteren van de contacten tussen de mantelzorgorganisaties en de eerste lijn, door deelname aan gezamenlijke overleggen.
Wat hebben we gedaan?	- Door de geringe opkomst in 2021 bij het inloopspreekuur in het Dorpshuis is besloten om dit samen te voegen met het dichtstbijzijnde spreekuur in Diemen. Hierdoor kon vaker en langer gebruik worden gemaakt van een inloopspreekuur. Tijdens een belronde in 2022 is gebleken dat er toch behoefte is aan een inloopspreekuur in Duivendrecht. Dit wordt in 2023 weer opgestart. - Er zijn twee netwerkbijeenkomsten geweest en er zijn contacten gelegd met de nieuwe ouderenadviseur van Coherente.

Doelstelling	Ondersteuning mantelzorgers
Wat wilden we doen?	- Het mantelzorgcompliment verstrekken aan mantelzorgers, met een verzorgde in Ouder-Amstel, die ingeschreven staan bij een mantelzorgorganisatie. - Er wordt meer aandacht gegeven aan de ondersteuning van mantelzorgers in de twee dorpskernen door gebruik te maken van artikelen in het Weekblad voor Ouder-Amstel en het gebruik van social media. - De inzet van logeeropvang als onderdeel van de respijtzorg uitvoeren.
Wat hebben we gedaan?	- In 2022 zijn 206 mantelzorgcomplimenten verstrekt. - De artikelen over mantelzorg zijn regelmatig in het Weekblad voor Ouder-Amstel verschenen.
	Afgelopen jaar zijn er geen indicaties voor logeeropvang afgegeven. Er wordt onderzoek onder zorgaanbieders gedaan hoe logeeropvang beter onder de aandacht gebracht kan worden.

Doelstelling	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
Wat wilden we doen?	- Op bestuurlijk niveau vindt regionaal (Amstelland niveau) overleg plaats met centrumgemeente Amsterdam over de uitvoering en de toekomstige ontwikkelingen in de Maatschappelijke Opvang (MO) en Beschermd Wonen (BW). - Gemeenten zijn vanaf 2022 verantwoordelijk voor inwoners die een beroep doen op Beschermd Wonen. De herverdeling van middelen vindt pas vanaf 2023 plaats. De Amstelland gemeenten mandateren Amsterdam, net als voorgaande jaren, voor de uitvoering van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen tot en met 2022. - Samen met Amsterdam en de Amstelland gemeenten wordt in 2022 uitvoering gegeven aan een regionaal plan voor de preventie (voorkomen en tegengaan) van dakloosheid. - Met de Amstelland gemeenten wordt onderzocht of er opvanglocaties in de Amstelland gemeenten moeten komen voor economisch daklozen.

Doelstelling	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
Wat hebben we gedaan?	- Op bestuurlijk niveau vindt regionaal (Amstelland niveau) overleg plaats met centrumgemeente Amsterdam over de uitvoering en de toekomstige ontwikkelingen in de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. - In 2022 heeft een brede coalitie van partijen (Rijk, gemeenten, zorgpartijen, woningcorporaties en ervaringswerkers) gewerkt aan een plan van aanpak van dakloosheid. Amsterdam maakt namens de G4 deel uit van deze coalitie. De naam van het plan van aanpak is geworden: Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis. - Vanuit het landelijk plan van Aanpak Dakloosheid heeft Amsterdam voor 2020 en 2021 middelen toegekend gekregen. Het doel is om in de regio Amstelland met deze middelen in drie jaar tijd 150 tijdelijke woonplekken met begeleiding te realiseren voor economisch dak- en thuislozen. In het jaar 2022 zijn er verschillende opvanglocaties gerealiseerd, waaronder de Wenkebachweg. De verwachting is dat in drie jaar tijd de beoogde 150 tijdelijke woonplekken in de Amstelland gemeenten gerealiseerd zijn.
	In mei van dit jaar werd bekend dat de decentralisatie MO/BW opnieuw is uitgesteld en pas ingaat per 1 januari 2024. Dat is een jaar later dan eerder beoogd in het Regioplan "een nieuwe start in Amstelland", waarin afspraken zijn gemaakt over MO/BW op de kortere termijn (2023-2026). Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraden. Concreet betekent dit dat het onderzoek (indicatiestelling) en verwijzing naar het onderdeel Begeleid thuis door de individuele gemeenten zal worden uitgevoerd. Amsterdam blijft het onderdeel Maatschappelijke opvang (zwaardere doelgroep) en Beschermd Verblijf tot minimaal 2026 uitvoeren, - misschien langer gezien de beperkte doelgroep in Amstelland - alsmede de inkoop en het contractmanagement.

Doelstelling	Toezicht op naleving kwaliteitseisen maatwerkvoorzieningen
Wat wilden we doen?	- De GGD-Amsterdam voert, in zijn rol als Wmo toezichthouder, het wettelijk toezicht uit op de naleving van de kwaliteitseisen. - Alle cliënten met een Wmo-voorziening ontvangen een cliëntervaringsonderzoek. De resultaten van dit onderzoek worden vóór 1 juli 2022 gepubliceerd.
Wat hebben we gedaan?	- De GGD-Amsterdam, voert in zijn rol als toezichthouder, het wettelijk toezicht uit op de naleving van de kwaliteitseisen. In 2022 heeft GGD- Amsterdam wederom in opdracht van de Amstelland-gemeenten de calamiteitentoezicht, signaal gestuurd toezicht en kwaliteitstoezicht uitgevoerd. Regulier kwaliteitstoezicht op één zorgaanbieder van Hulp bij het huishouden, twee aanbieders van individuele begeleiding en twee aanbieders van groepsbegeleiding. Daarnaast heeft GGD-Amsterdam vervolgonderzoeken bij drie aanbieders van Hulp bij het huishouden uitgevoerd. - In 2022 is een continu cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugd uitgevoerd onder cliënten die in 2021 contact hebben gehad met de lokale toegang en cliënten die in 2021 een vorm van Wmo-ondersteuning hebben ontvangen. De resultaten zijn in 2022 gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. Aanvullend hebben we door kwantitatief onderzoek de ervaringen opgehaald van cliënten die bekend zijn bij de afdeling werk en inkomen. Ook hebben we door kwalitatief onderzoek (telefonische interviews) ervaringen opgehaald bij cliënten die een schuldhulpverleningstraject zijn gestart of (bijna) hebben beëindigd. Zo wordt een beeld van het gehele sociaal domein opgehaald.

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Wmo

WMO	R2021	B2022 primitief	B2022 na wijziging	R2022	Saldo
Lasten	2.499	2.585	2.632	2.463	169
Baten	73	60	60	74	14
Saldo baten en lasten	-2.426	-2.525	-2.572	-2.390	182
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	6	-	-	-	-
Saldo reserves	6	-	-	-	-
Saldo	-2.421	-2.525	-2.572	-2.390	182

Toelichting Financieel overzicht

Lasten

De per saldo € 169.000 lagere lasten worden veroorzaakt door diverse over- en onderschrijdingen.

Lagere lasten als gevolg van lagere gerealiseerde uitgaven Wmo-vervoer met een effect van € 54.000. Er was in het afgelopen jaar al sprake van een lagere trend als gevolg van de coronapandemie. De verwachting was dat er in 2022 sprake zou zijn van een aanzuigende werking. Deze verwachting is achteraf niet uitgekomen. Verder is er minder besteed aan huishoudelijke ondersteuning. Het effect hiervan is circa € 86.000. Daarnaast zijn de bestedingen voor diverse voorzieningen en Wmo begeleiding lager uitgevallen. Het effect hiervan is € 93.000. Dit is het gevolg van langere wachtlijsten ondanks het inzetten van extra klantmanagers, een verkort werkproces en het invoeren van ambtshalve beschikken.

Hogere lasten door hogere uitvoeringskosten met een effect van € 64.000. Deze kosten zijn hoger uitgevallen om extra in te zetten op de langere wachtlijsten. Door middel van een inhaalslag worden de achterstanden weggewerkt.

Baten

De hogere baten bestaan uit diverse overige kleine verschillen en worden derhalve niet toegelicht.

Beleidskaders

Hieronder staan de kaderstellende documenten, de wetten en de verordeningen.

Kaderstellende documenten

- Verordening maatschappelijke ondersteuning Ouder-Amstel 2020
- Beleidsplan Wmo 2020-2025
- Beleidsplan Preventief Jeugdbeleid en Jeugdhulp 2017-2020 Ouder-Amstel Begroting 2021-2024 (Pagina 27)
- Beleidsregels Jeugdhulp 2019
- Aansluitdocument Samen Zorgen
- Grondslag Aansluitdocument Samen Zorgen
- Dienstverleningsplan 2008
- Nota Inrichting toegang Sociaal Domein
- Financieel besluit Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Ouder-Amstel 2017

Wetten

- Participatiewet

- Jeugdwet 2015
- Wet Maatschappelijke ondersteuning 2015
- Besluit loonkostensubsidie participatiewet
- Tijdelijke ministeriële regeling persoonsgegevens facturen Jeugdwet
- Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid
- Wet Inburgering
- Uitvoeringsbesluit Wmo 2015
- Aanwijzingsbesluit toezichthoudende ambtenaren Jeugdwet en Wmo 2015
- Wet gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen
- Verwijsindex risicojongeren

Verordeningen

- Verordening Maatschappelijke ondersteuning Ouder-Amstel 2020
- Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal domein Ouder-Amstel 2015
- Verordening Tegenprestatie Ouder-Amstel 2015
- Afstemmingsverordening Ouder-Amstel 2015
- Verordening Maatschappelijke Participatie schoolgaande kinderen
- Verordening Verrekening bestuurlijke boete bij recidive Ouder-Amstel 2015
- Verordening Jeugdhulp 2018
- Verordening Jeugdwet
- Re-integratieverordening Participatiewet Ouder-Amstel 2015
- Verordening Wet Inburgering Ouder-Amstel 2007

Portefeuillehouder

Wethouder D. de Jager	Portefeuille
3e locoburgemeester	• Coördinatie decentralisaties • Wmo

Indicatoren Wmo

Inwoners van Ouder-Amstel maken inmiddels gemiddeld gebruik van maatwerkvoorzieningen. Mede door de lage eigen bijdrage en de toenemende vergrijzing is het beroep op maatwerkvoorzieningen in vergelijking met voorgaande jaren enorm gestegen en vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde. In 2022 is een continu cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd over de ervaringen in 2021.

Maatwerkarrangementen

Indicator	Periode	Ouder-Amstel	Nederland	Bron
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners	2022	720	640	waarstaatjegemeente.nl

Mantelzorg

Doel	Indicator	Bron	Periode	Ouder-Amstel
Bereik mantelzorgers vergroten	Aantal ingeschreven mantelzorgers	Jaarverslag(en) mantelzorg-organisatie(s)	2022	206
Mantelzorgers ondersteunen	Percentage inwoners dat aangeeft dat er tijdens de aanvraagprocedure rekening is gehouden met de situatie van de mantelzorger.	Cliëntervarings-onderzoek Wmo	2020	46%

Doel	Indicator	Bron	Periode	Ouder-Amstel
Mantelzorg verlenen	Percentage van volwassenen (19+) dat aangeeft mantelzorg te verlenen	WSJG/Gezondheidsmonitor GGD 2016	2016	14,4%

Deze prestatie-indicatoren laten in vergelijking met voorgaande jaren een stabiel beeld zien. Het aantal ingeschreven mantelzorgers is licht toegenomen.

Integrale aanpak van een hulpvraag en laagdrempelige toegang

Indicator	Periode	Ouder-Amstel
Percentage cliënten dat aangeeft dat zij wisten waar ze moesten zijn met de hulpvraag	2021	81%
Percentage cliënten dat aangeeft zij gebruik maken van algemene voorzieningen	2021	26%
Percentage cliënten die zich gemeld hebben met een hulpvraag dat wist dat ze gebruik kunnen maken van onafhankelijke cliëntondersteuning	2021	27%

Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze weten waar ze moesten zijn met de hulpvraag is licht gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Ook is het percentage cliënten dat aangeeft gebruik te maken van algemene voorzieningen gedaald. Het aantal cliënten wat aangeeft bekend te zijn met de onafhankelijke cliëntondersteuning is licht gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.

Sturen op kwaliteit

Indicator	Periode	Ouder-Amstel
Percentage cliënten dat aangeeft dat de kwaliteit van de ondersteuning die ze krijgen, goed is	2021	79%
Percentage cliënten dat aangeeft dat de ondersteuning past bij de hulpvraag	2021	83%
Percentage cliënten dat aangeeft zij zich met de ondersteuning beter kunnen redden	2021	81%
Percentage cliënten dat aangeeft dat zij samen met een medewerker van het Zorgadviespunt naar een oplossing hebben gezocht	2021	66%

Over het geheel genomen laten deze indicatoren een stabiel positief beeld zien. Wel is het percentage cliënten dat aangeeft dat samen met een medewerker naar een oplossing is gezocht, gedaald.